

Monument voor de Vergeten Mens

12 september 2009

Marcel van Zijp

Geboren in 1958; was enkele jaren werkzaam als graficus, voor hij het beeldhouwen in natuursteen heeft ontdekt. Tot zijn grote verrassing bleek het mogelijk zijn grafische achtergrond met het werken in steen te combineren. Dit resulteerde in het vervaardigen van vele types handgehakte letters. Vijftien jaar geleden heeft hij zich gevestigd als zelfstandig ondernemer en werkt hij vooral in natuursteen. Naast zijn vrije werk heeft hij zich gespecialiseerd in sculpturen en inscripties, voornamelijk voor gedenktekens en exclusief grafwerk, en restaureert hij bestaande monumenten of voorziet ze van bijbetelingen.

Muziek

Muziek is een inspiratiebron voor Van Zijp. Winterreise van Schubert spreekt hem erg aan; de muziek en liedteksten raken hem diep. Hij heeft zich daarom wat meer verdiept in het leven van Schubert.

Schubert bleek een zeer getormenteerd man die waarschijnlijk als ieder ander dromen heeft gehad, maar daar kwam niet veel van terecht. Op 31-jarige leeftijd is hij, in eenzaamheid, aan tyfus overleden. In een park in Wenen staat een prachtig marmeren monument voor hem, met de tekst "De dood begroef hier een rijk bezit, doch nog schone verwachtingen".

In 2008 heeft Van Zijp deelgenomen aan een internationaal symposium in Sprimont. Daar konden beeldhouwers van over de hele wereld zich aanmelden om een maand in de hardsteengroeve te werken aan een sculptuur. Hij werd geselecteerd met 14 collega's uit onder meer Canada, Bulgarije en Mexico. Dit symposium bood hem de gelegenheid zijn wens ten uitvoer te brengen, een "ode" aan Schubert te brengen, een symbool voor zijn leven, uitgevoerd in Belgisch hardsteen. Met ruwe vlakken voor de moeilijke tijden en gladde voor de mooie momenten. De liedtekst van "Erstarrung" is erin gebeiteld om het gevoel te onderstrepen.

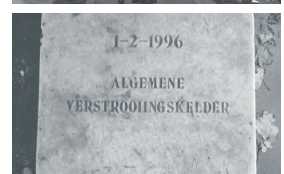
Monumenten

Een persoonlijk gedenkteken is helaas niet iedereen gegund.

Een treffend voorbeeld van een bekend persoon die nooit een eigen grafsteen heeft gehad omdat hij arm stierf, is Johannes Vermeer, de beroemde Delftse schilder. Rond de jaarwisseling van eind 2006 heeft Van Zijp op initiatief van de stichting "Vrienden van Vermeer" alsnog, ruim 300 jaar na diens overlijden, een grafsteen voor Vermeer mogen maken, die in januari 2007 is geplaatst in de vloer van de Oude Kerk in Delft.

Voor velen die iets voor de samenleving hebben betekend, zelfs hun leven ervoor hebben gegeven, zijn gedenktekens opgericht, zoals het monument voor de Onbekende Soldaat in Brussel. Deze monumenten stellen mensen in de gelegenheid stil te staan bij een (grote) groep, voor hen vaak onbekenden. Zo blijven die toch in de herinnering voortleven.

Er bestaat een groep mensen die door omstandigheden, zoals armoede, eenzaamheid of ziekte, vergeten raken en bij hun dood in anonieme groepsgraven terecht komen. Een triest voorbeeld hiervan vond Van Zijp op een begraafplaats: een afdekplaat die op een geruimde grafkelder had gelegen met slechts de tekst dat het hier een algemene verstrooikelder betreft. Het schokte hem dat deze mensen blijkbaar geen eigen plaats konden krijgen en uiteindelijk gewoonweg vergeten worden.

Droom

Door het vinden van deze afdekplaat en de betekenis ervan is Van Zijps wens ontstaan om een monument te mogen maken voor deze anonieme groep mensen. Een monument op een plaats waar publiek komt; waar aandacht voor deze groep is.

Dus een monument voor de vergeten mens.

Zoals het werk gemaakt in Sprimont, zou ook dit monument een liedtekst van Schubert kunnen bevatten. Om het toegankelijker te maken zou een hertaling in hedendaags Nederlands door Jan Rot voor de inscriptie kunnen worden gebruikt.

Een mooie plaats voor het monument kan bijvoorbeeld een natuurpark zijn, of een plein. Omdat het een prachtig materiaal is, dat ook vandalisme bestendig is, zou het Van Zijps voorkeur hebben, dit monument in graniet uit te voeren.